

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 124. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Csütörtök, október 24.

Debreczen tiltakozik.

Debreczen, a magyar szabadság őrvárosa megmozdul és megfenyegeti öklével a nemzeti jogokat eltipró kormányt. Talán meg is késtünk egy kicsit ezzel a fenyegetéssel, no de jobb valamikor eleget tenni kötelességünknek — mint soha. Debreczen tiltakozása pedig olyan impozánsnak érkezik, ami kárpotolhat bennünket a késelelemtől.

Debreczen polgárainak, szível-lellel együtt kell éreznie a mostani tiltakozó nagygyűlést rendező függetlenségi párttal. Ha az előjelek nem csalnak, a debreczeni népgyűlés egyjike lesz az ország leghatalmasabb tiltakozásának, aminőt csak végbevittek a kormány ellen. A debreczeni függetlenségi párt vezetősége mindent megtesz a népgyűlés sikere érdekében: az általuk elvetett mag pedig termékeny talajba hullik. Debreczen polgársága epedve várja az alkalmat, hogy a munkás testvérekkel együtt tanúságot tegyen rendíthetetlen hazaszeretete mellett.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt a következőképpen szól Debreczen polgárságához:

— Polgártársak! Ami a hirhadt novembere 18-án csak megfúszult kísérlet maradt, ez év június 4-én bevezetett bünténgyűlést vált. A kormány és pártja aláásták alkotmányunk fundamentumát: a törvényhozatal törvényszerűségeit.

Tették ezt, hogy továbbra is biztosítsák hatalmuk egyetlen forrását: a dinasztia kegyét. Tették, hogy az alkotmány aláhulló romjaival zárják el utját a korszellem követelményeként előtörő, őket elsőprésszel fenyegető népjogoknak. Tettükért iróztatosan fizet a nemzet jogokban, javakban egyaránt.

Már törvénytárunkban olvashatni, hogy a magyar hadsereg nyelve német. Már nyakunkon az új 100 millió hadi teher. Már háborus politikát mer folytatni a ránk szabadított katonai uralom: fiaink talán napok múlva a Balkán szakadékaiközött ontják vérüket ismeretlen célokért. Már Horvátország elszakadni készülünk, hogy elzárja előlünk a tengert. Már nincs sajtószabadságunk és nincs gyűlekezési jogunk. Már ellenzék sincs az országgházban, menfelmű jogunk semmibe véve, szólásszabadságunk eldobozva, képviselőink katonakkal, rendőrkkel kidobva és kizárva. Már kész a javaslat, mely mandátumuktól is megfosztja őket.

Mindez pár hó előtt, június 4-ike óta! Mi fog még jönni ezután, ha elé nem állunk?!

Polgártársak! Debreczen független polgárai! A magyar parlamentből a legmagyarabb város képviselője is ki van zárva! A mi képviselőnk, akit mi küldtünk oda!

Maradhatunk-e hát tétlenül, mikor zúg, torr az egész ország közvéleménye? Nem maradhatunk és nem is maradunk!

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt a helybeli szociáldemokraták párttal együtt s a megyebeli polgárok küldöttjei jelenlétében e hó 27-én délután 2 órakor nagy tiltakozó népgyűlést tart a városháza udvarán, kedvezőtlen idő esetén a Bika szálló nagytérjében.

Gróf Apponyi Albert, gróf Károlyi Mihály és gróf Batthyány Tivadar vezetése alatt ott lesznek a szövetszített ellenzéki pártok megbízottjai is. Vasárnap, 27-én a déli gyorsvonattal érkeznek, fogadjuk őket minél többben, hozzájuk, e nagy célhoz és lel-

keseedsünkhez méltóan. A népgyűlésen pedig legyünk ott mindnyájan, hogy az Debreczen város és a Hajdúság népének országos sulyu megnyilatkozása legyen.

Jelentsük ki ott ország-világ előtt, hogy nem nyugszunk addig, míg a bűnösök el nem veszik büntetésüket, míg alkotmányunk épsége vissza nem állítatik és míg meg nem valósul rég, vagyunk, legszebb álmunk: a törvényt védő, a békét hozó, a rendet tartó, a korszerű szociális haladást biztosító, magyar függetlenségre vezető általános, egyenlő, titkos választói jog!

Olaszország a béke mellett.

A balkán politikások nyilatkozataiból mind világosabban domborodik ki az a tendencia, hogy a Törökország-hoz küldött reformjegyzéket úgy kívánják tekinteni, mintha az csak a háború kitörése előtt lett volna érvényben, de a hadüzenet megtörténte után már elveszítette az érvényességét. Szerencsük a balkán államok politikája most már a kard élére van állítva és az ágyuk egész más és pedig területi programot fognak diktálni és egyidejűleg keresztül vinni.

Ha a Balkán-államok és Törökország egyedül volnának a világon, akkor ez az álláspont talán elfogadható volna. Azt lehetne akkor mondani, hogy ők irtak azokat a bizonyos jegyzékeket, tehát joguk is van azt szétépn. A valóságban azonban úgy áll a dolog, hogy Törökország és a Balkán-államokon kívül még a nagyhatalmak is itt vannak s azoknak az akaratát is számba kell még venni.

A nagyhatalmak jegyzékében pedig az állott, hogy bármilyen nagy ur legyen is a háború, a balkáni határköveket mégsem tépheti ki a földből. És mindazok a balkáni politikások, akik nem igazodnak ezen jegyzék után, a kelendő pillanatban tud-

musára ébrednének annak, hogy elmentébe kerültek Európával és hogy ez az Európa nem enged magával tréfolni. De hát nem az összes balkáni diplomaták és nem az összes balkáni manifesztumok beszélnek ilyen agresszív hangon.

Alig néhány napja, hogy az összes Balkán-államoktól azt hallottuk, hogy a háború csak a törökországi reformokért folyik és a balkán szlávok macedoniai testvérek felszabadításáért. Ezen programra vonatkozólag rendezetes egyetértés áll fenn Európa és a Balkán-államok közt, amit mi nyommatekusan szeretnénk hangsúlyozni. Európa is retormokat akar Törökországban, s erre nézve ígéretet is tett a szövetséges államoknak, amely ígéretét nem fogja visszavonni.

Es ezen program mellé állt legújában az eddigi nagyhatalmakon kívül egy új és erős harcos: Olaszország, amely a Törökországgal kötött béke folytán szabad kezet nyert. Most tehát Olaszország Európa többi államával együtt a Párisban felállított és a többi nagyhatalom kabinetejé által elfogadott program érdekében közreműködhetik, s kétségkívül közre is fog működni.

Berchtold gróf és olasz kollégája találkozásának az eredménye nagyon rövid időn belül meg fogja győzni a Balkán-államokat erről a fontos tényről. Az olasz politika ragaszkodott a Balkán statuskvóhoz, és ma, amidőn hosszú háború után végre abba a helyzetbe jut, hogy népének erejét belső kulturális munkára fordíthatja, a statuskvó mint Európa békéjének eloreltétele inkább a szíven fekszik, mint valaha. Olaszország hozzájárult Európa programjához s ezzel meg erősítette külpolitikája és a mi külpolitikánk közötti harmóniát. Ennek a jelentősége a jelenlegi bonyodalmak után is tenn fog maradni.

Az olasz királysagnak Európa programjához való csatlakozása megmentőként hangzik lát a Balkánon; ez a megmentő még el s életét békeességben akarja élvezni.

— Felhívás vidéki olvasóinkhoz. Vidéki előfizetőinket kérjük, sziveskedjenek a régi határalékot minél előbb hozzánk beküldeni.

Butorok

legelőnyösebben a Csapó- és Piac-utca sarkon levő Butorcsarnokban szereshetők be.

Figyelem!

Debreczen legolcsóbb bevásárlási forrása a

„Verseny”

kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruház, DEBRECZEN, Piac-utca 61. sz. (Fischer-ház) a Szent-Anna utcával szemben. Az összes őszi és téli férfiruha újdonságok allandóan raktáron. Az árak olcsóbbak mint bárhol.

A cégre tessék ügyelni. „VERSENY” férfiruha áruház Piac-utca 61. szám.

Okoskodnak a debreceni diákok.

Támadás a debreceni gör. kath. püspökség ellen

Furcsa akció. Kezdték el a debreceni főiskolai diákok: elhatározták, hogy tiltakoznak a gör. kath. püspökségnek Debreczenben való felléptelensége ellen. Nem röhajjuk meg eléggé a debreczeni hazafias Kollégium diákságát, — szinte el sem tudszni, hogy ir. vezérelte őket ebben a dologban. A debreczeni gör. kath. püspökség nemcsak városi, hanem nagy nemze. érdek; ez ellen agitatív pedig nem lehet célja a diákságnak.

Igazán csak Debreczenben — a képtelenségek városában — történhetik meg ilyesmi, hogy a kollégium hazafias ifjusága állást foglaljon Debreczen és a nagyság ilyen nagy érdekei ellen.

Az ifjuság akciójáról különben a következőkben számolunk be:

A főiskolai ifjuság tegnap délután gyűlést tartott az új gör. kath. püspökség hovaheijezése kérdésében. Az ifjuság nagy többsége tiltakozott a püspökségnek Debreczenbe hozatala ellen s hosszú vita után elfogadta a memorandumot, amely összegezte a tiltakozás okait s azt a határozatot szentelt ma délelőtt 11 órákor, testületileg a városházára vonulva, egy küldöttséggel átadta Kovács János polgármesternek.

A memorandum teljes naivsággal fejti ki, hogy a Hajdudorog elleni akció az erdélyi románoktól indul ki, akik mintegy előre akarják tolni hadállásukat a magyarság főfészkébe. Hajdudorog mellett van a történelmi múlt, a hívek számaránya s az ottani gör. kath. egyház magyar érzüete. A helybeli gör. katolikusok csak nemrég voltak képesek templomukat felépíteni s akkor is csak a város igazán nagy aldozatkésztsége mellett. Ha a város nem ad neki kegyelmet, ma sincs templomuk s mégis halálra lettek volna áldozatkészek. Mert megígérték, hogy a felavatáskor teljesen magyar nyelvű istentisztelet tartanak s amikor a város segítségével felépítették templomukat, hírlének maradtak ígéretükhöz. Ezzel szemben köztudomású a dorogi gör. katolikusok magyar erzüete. Itt mindössze 800—900-ra tehető a lelkészszám, szemben Doroggal, ahol 10.000 gör. katolikus követeli magának a püspökséget. Itt a pásztor nyáj nélkül, a vezér sereg nélkül állana. Megjegyzni a memorandum, hogy elviselné-e a város a gör. kath. magyarság részéről az odiumot, ha utját vágná törökvéseinek, egy kis gyülekezetet téve meg egy egész kerület centrumának? Végül kéri a törvényhatóságot, hogy legyen loyálisabb a felsége szentelt törvényével szemben, mint a kultuszminiszter, aki félretéve azt, Debreczenbe akarja helyezni a püspökséget, hogy itt is klerikalizmusnak szolgáljon.

Azt hisszük, hogy még alig olvastunk nagyobb logikátlansággal megfogalmazott memorandumot, mint a melyet a főiskolai diákság nyújtott be Debreczen törvényhatósági testületéhez. Semmiképpen sem méltó ez a főiskolai ifjuság nagy multjához. Bizony, bizony tanulhatna az ifjuság János Zoltántól, aki református pap léte leg-gazibb barátja a gör. kath. püspökségnek. Mert jegyezzék meg az ifjak: — A hazafiaság mindenek előtt!

Döntő ütközet előtt.

Megütközött a török és a bolgár hadsereg. A bolgárok súlyos veresége.

A balkáni háború első nagy és társ. döntő jelentőségű ütközetének kezdődött. A bolgár-török határ közelében, Drinápolytól keletre, Kurkissze közelében összeapott a két ellenséges haderő és ez már több, mint aze lőőrsök csatározása. Ez már az előjátéka a nagy ütközetnek és úgy lehet, e percben már Edime közelében közélben dörögnek az ágyuk. A háború kitörésének első percétől kezdve nyilvánvaló volt, hogy az ütközési ponton az ellenséges haderők között Drinápoly környékén lesz. Ebben az irányban értent a bolgárok felvonulása, Drinápoly közelében vona össze hadseregét Törökország és ami azontul volt, azt majdnem teljesen feladta. A bolgárok könnyűszerrel léphették át a török határt, mert a török taktika az volt, hogy az ellenséget Drinápolyig csalogassák, a mely mögött ott áll a koncentrált török haderő és itt zuzzák össze az ellenséget. Ez a taktika, úgy látszik, részben sikerült. A bolgár előőrsök már tegnap Drinápolyig kalandoztak előre és egyik-másik portyázó csapat elérte a drinápolyi sáncok vonalát. A török harcvonala Drinápolytól Kirkilisszéig terjed, az ütközet tehát, amely itt most megkezdődött, a kezdetét jelenti a nagy csatának. Természetes, hogy a döntő ütközet napokig fog tartani, mert hiszen olyan nagy tömegek mozognak a harctéren és az ellenségek harcvonala olyan hosszú, hogy az összecsapások láncolatából áll az ütközet. Első szeméremek a láncolatnak a kirkilisszei csata, ahol már eddig kétezer bolgár esett el. Ennyit vall be a szófiai jelentés és ez csak szomorú jele annak az elkeseredésnek, a mely olyan véressé és bozalmassá teszi ezt a háborút.

Megkezdődött a döntő ütközet.

Szófiából jelentik: Kirkilisszénél az ütközet mind a két részről a legnagyobb elkeseredéssel folyik. A török hadállásai rendkívül erősek. A bolgárok részén ma délutánig kétezer ember elesett, négyezer pedig megsebesült.

A harc teljes erővel folyik Kirkilisszénél. A török védelmi vonalat, mint szerint, keresztül törték. A Kreszna-defilét elfoglalták. Három ágyú és egy gépfegyver zsákmányul esett.

A Struna-defilében véres harcok folynak. A török csapatok sikeresen megakadályozták a bolgárok előnyomulását.

A szerb háború.

Belgrádból jelentik: A hivatalos reggeli jelentés így hangzik: Harmadik hadtestünk és az Ibar-hadsereg a Velja Clava területeken Raska mellett és Novibazár környékén elke-

redett küzdelmeket folytattak a törökök és az albánok ellen. Az ellenség ereje: 40.000 albánra és 10 Nizamcsapatra becsülik 4 üteggel. Tegnap reggel a harmadik hadtest erővel támadást kezdett, visszaverte az ellenfeleket: és Malo Kossovoig ért. Az ellenség sietve visszavonult. Az Ibar-hadseregről, melynek előcsapatai Sienica előtt állanak, a Javor-hegységre kedvező hírek érkeznek. Az összes török blokkházakat már elfoglalták. A csapatok hangulata kitünő. A hadsereg főhadiszállása Vranjában van, ahová a király is indult. lesz.

Bombázzák Novibazárt.

Belgrádból jelentik: A «Politika» jelenti, hogy a szerb hadsereg tegnap megkezdte Novibazár ostromát és bombázását. Kriva-Palanka község azonnal kapitulált; elfoglalása után szerb hatóságokat állítottak fel.

A bolgárok előnyomulása.

Szófiából jelentik: Kovacsev tábornok által harcos hadoszlop Tamrusz nevével után súlyos harcot vívott a lakossággal. A harcban senkinek sem adtak kegyelmet. A mohamedán és a keresztény falvak teljesen leégtek. Ezeröttszáz bolgár katona 15 ágyúval quilla háborút visel kétezer török katona és a lakosság ellen. Török tüzekek egy bolgár csapatot majdnem teljesen megsemmisítettek. Török foglyokat a tatar felé vivő úton szállítottak, de parasztpók megtámadták a bolgárokat és kiszabadították a foglyokat.

Öccsklés és vérfürdő.

Szalonikból jelentik: Skutariból jelentik, hogy a határszéli falvakból igen sok menekülő érkezik oda. A benyomuló montenegróiak rémítően garázdálkodtak a mohamedánokkal és valóságos vérfürdőt rendeztek, nem kímélve asszonyokat és gyermekeket sem.

A görög határon.

Konstantinápolyból jelentik, hogy Ellasszonánál a görögök nagy vereségeket szenvedtek. Ezeröttszáz halottjuk és még sokkal több sebesültyük van.

Várna bombázása.

Konstantinápolyból jelentik: A hadügyminiszterium a következő közlést teszi közzé: Ma délelőtt flottánk, — mely Kavarna előtt Várnától északra volt, egy naszádot akart partraszállítani hivatalos küldötthe. Egy ellenséges katonacsapat két ágyúval bombázni kezdte a naszádot. Flottánk viszonzata a tüzelést és elpusztította a kavarnai katonai épületeket. A bolgárok futásnak eredtek. A naszádot semmi kár nem érte és visszatért a flottához. A flotta ezután Várna elé hajózott. A parti ütegek megindították a tüzelést, melyet hajóink viszonzoztak. A bombázás tart. Az ellenséges tüzelés gyöngül.

A református presbitérium ülése.

A debreczeni református egyház 1912. évi október hónap 24-ik napján, csütörtökön délután 3 órákor az egyház tanácstermében presbitériumgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő lesz: 1. Jelentés arról, hogy a főgő évi szeptember hó 30. napján tartott presbitériumgyűlés jegyzőkönyve és végzése október hó 4. napján hitelesítettek. 2. Ökrös Erzsébet tanítónő válasza a meghívóra. Hivatalába beiktatása. 3. A Kistemplomban üresedésben levő egyházi állás betöltése. 4. Az adóhivatal értesítése a tanítónői állásról lemondott Barna Róza tanítónő nyugdíjintézetéről. 5. A városi tanács ez évi 16.014 sz. határozata az iskolaéptési program tárgyalásának megtagadásáról. 6. A bérházépítettség bizottság javaslata az új bérházhoz készített házirend ügyében. 7. A bérházépítettség bizottság javaslata az új házba alkalmazandó házfelügyelő és ház mesterek javadalmazására vonatkozólag. 9. A szervezeti szabályok revidálásának ügye. 10. A gazdasági bizottság ez évi 1167. sz. végzése a főiskolai senior fizetésének 2000 koronára emelése tárgyában a főisk. gazdasági tanácsból érkezett megkeresésre vonatkozólag. 11. Szele György iskolaszéki elnök betérjesztése az elszámolást a Debreczeni Első Takarékpénztár 500 K. adományának felhasználásáról. 12. A gazd. bizottság ez évi 779,856. sz. végzése özv. T. máj Imrénének özvegyi járandósága és néhai férje temetési költsége iránt intézett kérvénye tárgyában. 13. A gazd. bizottság ez évi 919. sz. végzése özv. Nagy Lászlónak az iránt intézett kérvénye tárgyában, hogy egyházunk néhai Nagy László temetési költségére segélyt adjon. 14. Az egyház pénztári hivatalának jelentése, hogy Kovács János vallás- és néhai férje temetési költsége iránt intézett kérvénye tárgyában, hogy egyházunk néhai Nagy László temetési költségére segélyt adjon. 15. Az iskolákat építettség vegyes bizottság 11. évi október 16-án tartott üléséről telvett jegyzőkönyv a Vecsey-Bruckner-féle telepen iskola építése ügyében.

Modern és a legjobb
Villamos berendezések
rendelje meg
PÖLDVÁRI-nál
üzleti telefon 168
gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

Debreczentől Nagyváradig repült.

Lány! Antal nonvédhadnagy, a híressé vált nagyváradi aviatikus tegnap délután Debreczentől Szalárdig egyhuzamban ötnegyedóraig repült. Olyan aviatika eredmény ez, amelynél szó nélkül elhaladni lehetetlen. Magyar aviatikus magyar géppel nem produkált még hasonló repülést.

Lány! Antal a következőkben számolt be repüléséről tudósítónknak:

— Derűs időben szállítottam feltegnap délután Debreczenben, a város nyugati részén. Szeles volt ugyan az idő, de én vállalkoztam a több 100 kilométeres ut megfételére. Motoromat Mikepércs és Sáránd felé irányoztam. Tudomásom szerint a közönség Sárádon töltött utójára. Egy óraig repültem, mikor a szél egyszerre csak elkezdett ide-oda dobálni. Egy ízben a heves szélroham gépemet 50 méterrel lenyomta. Dacolni akartam a kellemetlen idővel és teljes erőmből nekifeküdtem a kormányknak. A motor kétségbe is hagyott gyújtásokat, ez egy pillanatra defecus, mialatt a gép berregése is megállt. Vártam, hátha megszűnik az ellenszél. Egy negyedóraig himbálgattam még bizonytalanul a levegőben. Kémleni kezdtem, hol lehetne leszállni. Megpillantottam egy sik, leszállásra alkalmas területet és leszálltam. Nagy néptömeg gyűlt össze leszállásomkor. A falubeliektől tudtam meg, hogy az a község, ahol leszálltam, 50 kilométernyire van Nagyváradtól, Szalárd és a sima, egyenletes terület a szalárdi legelő. Ezek szerint ötnegyed óra alatt 70 kilométert tettem meg, ami óránként 62-65 kilométernyi sebességnek felel meg. Gondolom, magyar aviatikus még nem ért el hasonló eredményt.

Lány! ma reggel hazarepült szerencsésen Nagyváradra.

SZÍNHÁZ.

1912. okt. 23-án, szerdán, C) bérletben:

KIS GRÓF.

Operette 3 felvonásban.
Agárdi Guid. gróf — Kassay K.

Személyek:

László, fia — Falussy István.
Howard Dorotny — Zilahyné S. V.
Miss Carter — Csepreghy E.
Rózi — Borbély Lil.
Csibákné — H. Serfőzi Etel.
Zapolya, igazgató — Máthé Gyula.
Kállai, önkéntes — Kiss Imre.
Rozgonyi, riportter — Perényi Kálmán
Hatós, színesz — Pe ényfi József.
Egressi, színész — Arday Árpád.
Koc onya, nevelő — L. Farkas Pál.
Manuella — Csanádi Irma.
Mim — Torday Erzs.
Thomson — Székely Gyula.
D'Herberg — Solti Ernő.

Heti műsor:

Csütörtökön: Ciganybáró, operett.
A) bérlet.
Pénteken: Limonádé ezredes, énekes vígjáték B) bérlet.
Szombaton: Limonádé ezredes, énekes vígjáték, C) bérlet.

Vasárnap délután: Sasliók, verses dráma. Mérsékelt nyelárákkal. Bérletszűnet.

Este: Toioacz, népszínmű. Kis bérletben.

Hétfőn: Tajfun, színmű. A) bérlet.

HIREK.

A Balkán rózsái.

A természet és az ember örök ellenségek. Ígylik egymást az idők eleje óta és soha nem enyhülő haraggal támadnak egymás ellen. Az ember láradhatatlanul ostromolja a természet erőit, igába szeretné hajtani a levegőt, vizet és földet s irtó: a pilóta lezuhan, a Titanic ott korhad a tenger fenekén s a bányalég százakat öl meg egy leheletével. Mintha örökkön ingerelné egymást a teremtés koronája és az őserős e küzdelemben sokszor az ember húzza a rövidebbet, hogy a vereség után újra kezdje a csatát.

A Balkánon virul a legszebb rózsza a föld kerekéségén. A Sipkaszoros és Kazánlik között elterülő rózsáligetek a természet legszebb ajgelei, amit Isten e sártekére adott. Több mint ötven falu él e rózsákból, amelyekből a legkedvesebb illatszereket, a whiteroset és az opoponaxot készítik.

A balkániak most megirigyelték a rózsákat. Szébbeket akarnak, — mint amilyenek a hegyek alján virulnak. Nem halovány rózsaszínűt, hanem haragos pirosat. Az ostoba ember gögös hívására megjelenik a kertész és téba nyomán kinyílik a vérvirág. Az idén ennek a nyomán hamar elhervadtak a Balkán rózsái. Ami termett és amiből rózsaszarlatot készítettek, azt elvitték már a franciák.

Az eiegáns parisiének, amikor fehér csipkét nyelik a rózsáillatot, vajjon jut-e eszébe, hogy ahol az édes rózsáillat eleven szírmái fakadnak, most vad harcok sorakoznak s lovak párti gázolnak hulló

Civilizáció és háboru: milyen vérrózsákon. elcsépeelt téma! Általános leszereles, örök béke, kulturember: menyngyi hazug frázis! Az ember ma is az, ami volt ezer évvel ezelőtt és ha a föld még ezer évig nem munnja meg vén hátán cipelni ezt a tenger hazugságot, akkor is az lesz, ami ma: lesz erős és gyenge, igazság és hamisság, a szalonban white rózsáillat, künn a szabadban vérszag...

— **Halálozások.** Tegnap és ma a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Csendes Bálint ref. 67 éves, Szilágyi Róza ref. 9 éves, Hascnanörz Alajos rk. 48 éves, özv. Bencze Andrásné rk. 82 éves, Nagy J zsef ref. 16 éves.

— **Ipartestületi ülések.** Az ipartestület dísztermében ülést tartanak: — 28-án délután 3 órakor a kőművesek, fél 4 órakor a bádigosok, 4 órakor az ácsok és fél 5 órakor az asztalosok szakosztálya; 29-én délután 3 órakor a lakatosok, fél 4 órakor a sűfőiparosok, 4 órakor a szabók, fél 5 órakor a éfstők szakosztálya; 30-án délután 3 órai kezdettel a cipészek és fél 4 órakor pedig a hentesek szakosztálya fog ülést tartani.

— **A betegpóolás' adó emelése ellen.** Az egész ország súlyos válságban szenved; a közgazdasági élet mindennap erős létharcon át küzd keresztül. Ilyen körülmények között elég keserves, hogy január elsejével adórendszerünk oly gyökeres változáson megy át, melynek hatásai előreláthatólag súlyos zavarokat támasztanak. Annál inkább aggaszt, hogy e zavarok teüözésére most az országos betegpóolás' pótadó emelése is tervbe vétetett. A közterhekkel különösen sújtott iparosok és kereskedők védelmére most az ország összes keresk. és ipakamarái Budapesren értekezletet tartottak, amelyen a debreczeni kamara nevében dr. R. cz Lajos titkárnelyettes azon kívánságot terjesztette elő, hogy az ipari-kereskedelmi munkásbiztosítás terheit viselő iparosok s kereskedők mentessenek fel az országos betegpóolás' pótadó fizetése alól.

— **A Nemzet-kövéhá. ban** (vasúttal szemben) ma és minden este női zenekar hangversenyezt.

— **Halál a szánlőföldön.** A hajdúszörményi rendőrség telefonon jelentette a debreczeni kir. ügyészségnek, hogy Györi István 42 éves ottani lakost ma reggel a határban halva találták. Az orvosi vélemény szerint a halált agyszélhűdés okozta, így az ügyészség a temetésre az engedélyt megadta.

— **Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy előfizetési és mindennemű pózsküldemények csakis Horovitz Zsigmond nyugtatót számlájára fizethetők. — Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.**

A fejbőr tisztántartása

az egészséges és szép hajzat legelső feltetele. Ezért mindenkinek, aki hajzatát szereti, meg kellene szoknia a rendszeres fejmosást Pixavonnal. A Pixavon enyhe, folyékony fe mosó-kátránszappan, amelyből szabadalmazott eljárással kivonták a kellemetlen kátránszagot. Pixavon nemcsak a haj és a fejbőr tisztítására való, hanem egyuttal serkentőleg hat a fejbőrré. A Pixavon hajpóolás a fejbőr és a hajzat tisztításának és erősítésének a legjobb módja, ezt igazolják a modern tapasztalatok is.

Egy üveg Pixavon hónapokig tart és ára 2 kor. 50 fill. Minden jobb fodrászüzle ben végeznek Pixavon fejmosást.

IRODALOM.

Tevan-könyvtár.

A békcsecsaba' Tevan-cég kiadásában új füzetes vállalat indult meg a feni' cím alatt. Külső kiállításában s belső dolgában is elüt a hasonló füzetes vállalatoktól. Azzal a programmal bocsátotta ki a kiadó az első sorozatot, hogy ocsón és emellett arisztikus köntésben a világirodalom s az új magyar belletrisztika javadolgait adja kezébe a magyar közönségnek. A «Tevan-könyvtár» első sorozatának száma' ezek:

Karinthy Frigyes: Együgyű Lexikon. Nálunk mostanában nagy az enciklopédikus ház: egymásután hirdeti megjelenését két új Lexikon-vállalat. Ebbe a nagy munkába áll be Karinthy Frigyes, ő is összegyűjtötte erről a pesti életéről, irodalomról, nagyvilági dolgokról szóló adatait s az ő hájos humorával pompás karrikatúráját adja az enciklopédikus nagy képtiségeknek. Karinthy Frigyes ma a legnagyobb magyar humorista. Ez a környe is ragyogó dokumentuma ennek. Ara 80 fillér.

Forel: Korunk kultúrtörkévése. Forel, a higiéné nagy bölcselője és prófétaja, «A nem' élet erkölestana» c. világhírű munka szerzője, aki valóban a protéta fanatizmusával küzd egy új ideálért: az egészséges és tiszta vérű, tiszta tejű, szenvedelmében, életmódjában és élvezetében megnevesedett ember' társadalom megteremtéséért, ebben a könyvében összeloglalta azokat az irányeszméket melyek a szű ad kultúrtörkévést mozgafják és vezeték. A művet dr. Fülöp Zsigmond, a kitünő társadalomtudományi író fordította az eredetivel vetekedő nemes, tiszta stílusban. Ez a munka a «Tevan-könyvtár» első füzete. Ara 40 fillér.

A szerkesztésért felelős Volth György.

Minden háziasszony

teljes meggyőződéssel mondja:
nincs kávé FRANCK nélkül!
és azért ajánlják csak a „Valódi”
: FRANCK : -ot a : kávédaráló : védjeggyel,
melyet belföldi nyers anyagból
Kassán, honi ipar állít elő.

Állatorvosilag igazolt, átvészelt
250 darab
egyenlő bariszörű prima, egy
éves különböző nemű, de mind
HERÉLT SÜLDŐ
eladó
Bővebbet:
Általános Ingatlan Forgalmi Vállalat
Nagykároly, Tompa-u. 15.

Ludaser János

női, pipere csipke
és rövidruha eltele

(Városház épület)

Szalag, csipke, keztü, ritikül, arófátyol
harisnya és
párisi ujdonságokban.

Vizvezetékek, Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15.

csatornázás, központi fűtéseket szaksteri kivitelben, jótállás mellett —
Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását
csekély díjazásért elvállalom.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró-
hirdetések árát mellékelni. A ki-
adóhivatal fenntartja magának a
szövegváltoztatási jogot oly hir-
detésekkel szemben, melyek meg-
jelenését kizárja a hirdetés tar-
talma, értelme. — Tudakozódá-
sokra készséggel adunk felvilá-
gosítást, ha a válasza szükséges
levélbélyeget mellékelik. Minden
hirdetésre ingyen ad felvilágo-
sítást a kiadóhivatal s hirdetéseket
kivánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége
van vászon, szálterítő, szövet
és csipke-függöny, futó és nagy
szőnyegre. Paplan és flanel ta-
karók, férfi és női felöltők, kősz
férfi-, fiu öltönyre vagy tükör,
kép és butor, a mai naptól fog-
va oly olcsón lesz el-dva, hogy
mindenkinek saját érdekbe, hogy
egy próbavásárlást eszközöl-
jön. Tisztelettel Kaiser Salamonn.
Telefon 685.

TELI FAJALMÁT mássanként 42 K,
5 kgr. postakosár 2-50 fillér
utánvétel mellett szállít:
Nagybányai gyümölcsértékesítő R.-t.

Különbejáratu, csinosan butorozott
szoba azonnal kiadó. Vár-utca 7.
özv. Rosenfeldnél.

Vizsla 1 és 1/2 éves him telivér
szálkásszörű és német poanter
keresztelés, feltétlen engedelmes,
röviden keres, minden vadat áll
és aportiroz; jutányos áron eladó.
Értekezhetni Buday honvéd fő-
hadnagynál Csapó-utca 55 szám
alatt, vagy a laktanyában.

PIAC-U. 85. sz. alatt, a jelenlegi
bodega helyiség azonnal kiadó.
Értekezhetni Wiener Adolfnál
Kossuth u. 27.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkal-
mazásra azonnal beléphet. Eötvös
utca 64.

ARANY-BIKA MULATÓ szinpad-
épülete összes berendezésével,
ponyvákkal, Nagyerdői Vigadó
és kávéház összes leltára olcsón
eladó Bika-szálló irodában.

TISZTESSÉGES fiatal bejárónő
egész napra könyvvel jelentkez-
het Kigyó-utca 41. sz., délután
2—6 óra közt.

OLCSÓ és jó órák, ékszeres leg-
olcsóbban szerzhetők be Gas-
parik Adám órák és ékszerész-
nél Debrecen, Hunyadi utca 12.
Ugyanott órajavitások legolcsóbb-
ban eszközöltetnek.

Lépcsőházi különbejáratu utcai
butorozott szoba villanyvilágítással
kiadó, Darabos-utca 7.

KIADÓ C. apó-utca 93. számú ház
egész udvarral, 33 méter utcai
fronttal bármely üzleti céra. 1200
korona évi bérért.

— **Ügyes, megbízható
fiatalember üzletszer-
zésre magas jutalékkal
azonnal felvételik.**

KIADÓ lakás a Piac utca 59. szá-
mu Steinfeld-féle házban, az első
emeleti utcai lakosztály, 1912. évi
november 1-től kezdve kiadó.
Értekezhetni a házmesternél.

Szőlősgazdák

és

szőlőtelepítők figyelmébe!

Aki szőlőjét újra akarja te-
lepíteni,

Aki szőlőoltványt akar ren-
delni.

AKI gyümölcsfát, rózsafát
őhajt ültetni —

kérjen oktató díjazjegy-
zékét az alábbi címtől:

**Transylvania
Szőlőtelepítő Vállalat**

Maros-Vásárhely,

Dr. Geese Dániel-utca 39. szám.

Gondolja meg

minden hirdető gazdálkodó,
kereskedő, iparos, egyszóval
mindenki, aki az ujság hir-
detési rovatát igénybe veszi

és hirdessen

olyan ujságban, melynek hir-
detései olyan feltűnően van-
nak szedve, mint az

Uj Debreczen

városunk és egész Hajdúvár-
megye egyedüli délután meg-
jelenő napilapjában. Csak ott
hozhatja meg a hirdetés a ki-
vánt eredményt, hol az igé-
nyeket oly kielégítő szövege-
zéssel és szedéssel jelentetik
meg, mint az Uj Debreczen

napilapban.

— **Makulaturapapíros
olcsón kapható a kiadó-
hivatalban.**

Tisztítsd csak
Globus
Tisztító kiváló
a világ legjobb fém tisztítószerere

**∴ HIDVÉGER ANTAL ∴ Foglalkozik
bank és váltóüzlete
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám. az összes
bankügyletekkel**